

Szerkesztési iroda:
Nagyberek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szállami részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy órára ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1910.

XXXIX. évfolyam 201. szám.

Hétfő, szeptember 5.

A községek országos szövetsége.

— szeptember 5.

A szabad királyi városok kezdték, azután a székesfőváros állt az élőkre és alakítottak egy nagy szövetséget, amelybe bevettek minden törvényhatósági jogu várost.

Ezután következett a rendezett tanácsú városok szövetsége.

A vármegyék maguk nem szövetkeztek, de ehelyett a vármegyei tisztviselők megalakították az ő országos egyesületüket.

Most már nem volt egyéb hátra, mint a községek országos szervezete — és valóban nemsokára megalakul ez is.

Mindez a sok szervezet, ha egyszer eszökbé jutna egy közös kongresszust tartani, fölérne a régi rendi országgyűléssel. Fele sem tréfa ennek és nem mernék az ellenkezőjére fogadni, hogy tíz éven belül ezt a kongresszust valami előre nem látható véletlen alkalom megteremti. Akkor aztán a világ abban a példátlan látványosságban fog részesülni, hogy egy országnak két parlamentje lesz: egy hivatalos és egy felhivatalos.

Semmi más országban ezt nem lehetne produkálni, mert nincsenek meg hozzá a tényezők, még Angolországban sem. Tessék csak elgondolni, micsoda következményei lennének Poroszországban, vagy még a szabad és köztársasági Franciaországban is, ha a megyék, városok és községek ilyen országos szövetségeket akarnának kötni. Az indítványozót bizonyára zár alá tennék, az nagyon valószínű.

Ezuttal megint egy új szervezet van alakulóban: A községek országos szervezete, illetőleg szövetsége.

A községeket most hívja föl a szövetségbe való belépésre a szervező-bizottság, amely fölhívásában azt hangoztatja, hogy a fontos hivatást teljesítő községek a létesítendő kapcsolat folytán szilárdabban léphetnek föl mindenütt, ahol érdekeik megvédelmezéséről esik szó. Jogos kívánásainak kielégítése és sokféle érdekeik védelme biztosítva lesz a szövetségben, amelynek munkája kiszámíthatlan erkölcsi és anyagi értékeket juttat a szövetségben elhelyezkedett legkisebb községek és azok szolgálatában álló felelősségteljes hivatást teljesítő közigazgatási tisztviselőknek.

Az alakuló szövetség legközelebb országos kongresszust is tart, amelyen a szövetező községek a részleteket megbeszélnek.

Nálunk az efféle mozgalmakat a közvélemény rokonszenve kíséri. Sokan üdvös reformokat, a közigazgatás tökéletességét, a városok fejlődését, a mivelődési tényezők megizmosodását várják tőle.

A bíráló kételkedésnek azonban van némi alapja, mert ezek a nagy szervezetek csak annyi pénzzel rendelkeznek, amennyi a saját életük fentartásához szükséges, de azontul nincs anyagi erejük és így határozataik csak a jótanács jellegével bírnak, de kényszerítő erejük nincsen. Azonkívül nagy testükkel nehezen mozognak, sok széthúzó érdek élesen összeütközik benne s így voltaképpen céljukat nem érik el.

Az ilyen mozgalmakat mindazáltal rokonszenvvel lehet kísélni, mert a mozgólódás életet s fejlődni, haladni akarást jelent s így valamelyes eredményük, még egyéb céltalanságuk mellett is van.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 12. Közigazgatási bizottság ülése.
Szeptember 23., 24. Megyei állandó választmány ülése.
Szeptember 26. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap regge 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 8/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

(A nagyberek meteorológiai állomás időjárás-jelentése.
Szeptember 5.)

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 751.4 mm.
Hőmérséklet: maximum 18.7 C, minimum 11.8 C. Csapadék: —
Felhőzet: Nb. 10. Szélirány és erősség: —
Jóslat a következő 24 órára: Változó. Sok helyütt csapadék. Hűvös.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fürtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsenés, 8 = nagy vihar.

— **Veni Sancte.** A beírások — az elemi iskolát kivéve — már az összes nagyberek tanintézetekben befejeződtek s holnap már mindenütt megkezdődik a rendes tanítás. Az előadásokat Veni Sancte előzte meg, melyet a főgimnáziumban tegnap reggel fél 9 órakor tartottak meg az intézet kápolnájában, ahol a misét Farkas Ignác kegyesrendi tanár mondotta. A többi tanintézetek számára ma reggel fél 9 órakor volt Veni Sancte a róm. kath. plébániatemplomban s itt Engel Ferenc segédlelkész misézett. A misén a tanítói, illetve tanári kar vezetésével részt vettek a felsőkereskedelmi, áll. polgári, a Messinger-intézet, a zárda és az elemi iskolák növendékei.

A „TORONTÁL” tárcája.

A rossz pénz.

Loriquet Arsen egy tíz frankost dobott a csárda asztalára, hol megreggelizett Suresnesben.

Mint józan, éreynes és takarékos embernek az volt az egyetlen élvezete, melyet minden hónap elején megengedett magának, hogy zöldbe rándult sült csirkére meg turós lepényre, amint százharminc frank havi fizetését a Gigoux és fia cég pénztáránál felvette, hol alkalmazva volt.

— Ténstur, a pénze hibás! — mondta a pincér.

Arsen elvörösödött és a falóca, melyen ült, recsegett alatta, mint a törvényszéki padok szoktak.

Egy Napoleon-aranyat adott bocsánatkérések között.

— Bizonyosan a hajó pénztárosa adta, dörmögte magában. Annál váltottam, mikor idejővet beszálltam. És e pillanattól fogva oda volt minden öröme, még arra a három sous szivarra is elfelejtett rágyújtani, melyet e napon megengedett magának a kávé és likőrök után.

Egy vén gyógyszerész éppen a vevőjét kísérté ki a boltjából. Pápaszemet viselt és egy kissé süket is lehetett.

Arsen belépett, egy doboz vazelint kért és

a rossz pénzével fizetett, de az aggastyán, kinek finom fülei voltak, udvariasan visszadta neki:

— Nem cseng, — mondta, — valami baja van.

Arsen erre olyan boltokat szemelt ki, melyekben gyermekek vagy fiatal lányok árusítottak. Hogy mit árultak bennök, az teljesen közömbös volt előtte.

Betér egy kosárfonóhoz. Az elárulóleány valami lap tárcáját olvastatta az áruasztal mögött.

Vett egy kosárkát és mikor odaadta a tíz frankját, egy pillanattig öröm fogta el, de a fiatal leány behívta az anyját és az asszonyság az asztalhoz ültette a pénzt és nem fogadta el.

Arsen bocsánatot kért, elővett egy másik aranyat és ott hagyta a lakcímét, fölkerve az asszonyságot, küldje a kosárkát másnap a lakására.

Egész estig vizsgálta a boltosok arcát, bement azokhoz, akiket naivaknak és jó fiuknak tartott és vásárolt anélkül, hogy szabadulni tudott volna a pénztől. Este aztán volt neki egy higienikus vedre, egy kitömött madara, öt pár kizelzője, két kalapja, egy pár angol harisnyája és Louis Blanc munkái teljes kiadásban. Nyolc órára négy frank hetvenöt centime aprópénze maradt és a tíz frank, melyet mindenki visszautasított.

A Grenellen bement egy korcsmába. A

kassza előtt egy kocsis pipálgatott s fehér viaszos vásonnal bevont kalapja ott tündökölt az asztalon, mint valami porcellán váza. A rendes vendégek asztalkendői gondosan összehajtogatva voltak egymásra rakosgatva a fali állványokon, mint a könyvek a könyvtárakban.

A legkülönbözőbb büzők keveréke töltötte be az alacsony termet; az egyik sarokban valami falusi dudás nyikorgatta egész halkan szerszámját, míg mellette hegedű cincogott, flóta rikoltott egyet-egyet.

A kocsis egy törvénykönyvből olvasott hangosan valamit az új vámokról, adókról s erős hangon elítélte valamennyit. Mellesleg végigvert a megyefőnökön, a császárokon, a diplomatakon.

Arsen, amint vacsoráját hamarosan befejezte, odament a kocsihoz, hogy koccintson vele. Az aggodalom, a gond, a sok szaladgálás annyira kimerítette, hogy most egy liter gyenge homoki bor egészen levette a lábáról.

Amint távozott a helyiségből, valaki hozzá dörszöködött, barátságos beszélgetésbe eredt vele és behívta egy pohár borra a szomszéd korcsmába, Mennyit ittak ott, mit csináltak, a jó Isten a megmondhatója, csak annyi az igaz, hogy másnap reggel Arsen valami ismeretlen helyen ébredt fel.

Valami csavargó, részeg vén ember horkolt mellette. Ez a borzasztó látvány csakhamar észretéritezte.

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIÓK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA: SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482-200 83

ALAPITATOTT 1863. ————— FŐÜZLET SZEGEDEN. ————— ALAPITATOTT 1863.

Utoállitások. A vármegye alispánja átíratban értesítette Nagybecskerek város katonai ügyosztályát, hogy a honvédelmi miniszternek f. évi 84.000 sz. rendelete értelmében az október havi utóállitások 5., 12., 20. és 27-én lesznek, míg november és december hónapokban az utóállitásokat a rendes időben tartják meg.

Az iskolai beírások eredménye. A mai nappal az elemi iskolákat kivéve már mindenütt befejezték az iskolai beírásokat, melyeknek eredményét a következőkben adjuk:

A főgimnáziumban az első A. és B. osztályba beiratkozott összesen 81, a második osztályba 64, a harmadikba 66, a negyedikbe 44, az ötödikbe 44, a hatodikba 18, a hetedikbe 19, a nyolcadik osztályba pedig 18, vagyis összesen 354 tanuló.

A felső kereskedelmi iskola mind a három osztályába összesen 117, a polgári iskola osztályába pedig 288 növendék iratkozott be.

A Miasszonyunkról nevezett iskolánövendék zárdájában a polgári iskola 4 osztályába 228, az elemi magániskolába 74, az elemi népiskolába 271, a kézimunka-tanfolyamra 22, a rajzóraira pedig 15 növendéket vettek fel. Ugyanítt a bennlakó növendékek száma 80.

A Messinger-féle leánynevelő-intézetben a polgári iskolába 158, az elemi iskolába 78, a kereskedelmi és háztartási tanfolyamra pedig 52 tanuló iratkozott be. Az intézetnek 78 bennlakó és 12 félbennlakó növendéke van.

Az állami elemi iskoláknál a beírások eredménye ma délig a következő: A központi elemi iskolába 576, az Eötvös-utcaiba 340, a Magyar-utcai áll. el. iskolába pedig eddig összesen 200 tanulóat vettek fel.

Uj iparendelőly. A városi tanács mint iparhatóság a szombati ülésen Simon József nagybecskereki lakosnak kávéház és vendéglő nyitására adott engedélyt.

A Béga áradása. A legutóbbi nagy esőzések az egész környéken, Temes és Krassó-szörény vármegyékben is mindenfelé nagy áradásokat idéztek elő. Temesváron már tegnapelőtt rendkívül magas volt a Béga vízállása, Buziást és környékét pedig a nagy esőzés valóságos víz alá temette. A Béga áradása nálunk most még nem valami tulságos nagy, felsőbb vidékekről érkezett jelentések szerint azonban itt is várható az áradás. A vármegye vízügyi osztályának intézkedésére a postánál és távirahivatálnál most éjjeli inspektiót tartanak.

Érettségi vizsgák a felső kereskedelmi iskolában. A nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskolában ma kezdtek meg a szeptember havi érettségi vizsgálatokat, míg a szóbeli vizsgák folyó hó 19. és 20-ára vannak kitűzve.

Állatbetegségek. A központi járási m. kir. állatorvos jelentése szerint Németelemezen egy udvarban szörványos lépfenét, Lázárföldön pedig szintén 1-1 udvarban lörökört és sertésorbáncot állapítottak meg, miért is a központi főszolgabírótság a nevezett községekben udvari zárlatot rendelt el.

Gazdasági kiállítás Temesvárott. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület október hó 15., 16., 17. és 18-án a temesvári Polgári Lövölde kertjében baromfi- és borkiállításai kapcsolatosan Sztójánovits György báró elnök indítványára és kezdeményezésére tengeri kiállítást is rendez. Ilyen speciális kiállítás, mint a milyen ezen tengeri kiállítás lesz, amely a gazdasági növénytermelésnek csak egyetlen egy növénnyel fog foglalkozni, eddig még az országban sohasem volt. Az egész országban a Bánátn van a tengeri termelés a legnagyobb mérvben kifejlődve és elterjedve, illetve az országnak egyik vidéke sem alkalmas annyira a tengeri termelésére mint éppen a Bánát. Így tehát ezen kiállítás rendezésére elsősorban a mi vidékünk van hivatal, illetve a mi gazdáinknak kell bemutatniuk azt, hogy a bánati fajtának nemcsak a hire nagy, hanem az csakugyan olyan jó is, mint amilyennek el van az ismerve.

Sorozás Törökbecsén. A törökbecsei járásban a sorozás szeptember hó 12-ikén kezdik s a következő sorrendben tartják meg: szept. 12-én Aracs. 13-án Karlova, Tarras. 14-én Melence. 15-én Beodra, Kumán. 16-án Törökbecse, Torda.

Messinger-intézeti tankönyvek, valamint az összes helybeli tanintézetekben előirt tankönyvek kaphatók Almásy és Szepessy könyvkereskedésében. (Hunyady-utca 10.)

Tüzzvész Nagyteremián. Mint Zsombolyáról írják lapunknak, a napokban egész Torontában pusztított vihar valóságos elemi csapásként zúdult Nagyteremiára, hol a falu alján levő téglagyár egyik tüzes kemencéjéhez odavágott egy egész szalmaboglyát, mely az izzó kemence mellett nyomban tüzet fogott s az égő szalmacsóvákat pár pillanat alatt szertehordta a faluban a vágató förgőteteg. Egyszerre 5 helyen gyulladt

ki az udvarokon felhalmazott buzaszalma s a levegőben röpködő lángokkal szemben tehetetlenül állt a falu népe. Szerencse volt a bajban, hogy a teremi házak mind cseréppel fődöttek, s így a háztetők nem fogtak tüzet, a behordott élet és tömérék szalma azonban 37 udvaron cdaveszett. A tűz még csütörtökön reggel is pusztított, amikor a kikindai tűzoltóság is kivonult Teremiára. Oltás közben 2 tüzőt és egy kéményseprő súlyosan megsérült. Elpusztult 35 sertés és 473 szárnyas jószág. A tüzzész 55 birtokosnak körülbelül 33.000 korona kárt okozott, melynek csak elenyésző kis része térül meg a biztosítás révén.

Holttest a Bégában. Mint Temesvárról írják, a Józsefvárosban levő Boros féle uszoda közelében a Hunyadi-h d mellett szombaton délután egy 35 év körüli férfi holttestét húzták ki a Béga sárga habjaiból. A teljesen felpuffadt holttestet nem lehet felismerni és zsebeihez sem találtak írást, melyből személyazonos agát meg lehetett volna állapítani. A holttestet a józsefvárosi temető halottaskamrájába szállították, ahol lefényképezés után eltemetik.

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLER JÓZSEF fűszerkereskedésben, s más kereskedésekben

Nagy vihar. Nagy vihar pusztított a napokban Törökbecsén s különösen a munkásházak során tett nagy kárt. A csinos kis házikók mind javításra szorultak. A Tiszán is megfélemlítette a kikötött hajókat. A felkorbácsolt óriási hullámok elsüllyesztették Pálincás Mihály és társai 10.000 cseréppel megrakott uszályukat. Nagy törekvő szegény ember minden reménysege, egész vagyona. A kár 6000 korona. Az uszályt az óriási teher miatt aligha lehet a Tiszából kiemelni.

Fekete kéz Óbecsén. Óbecsének is meg van már a maga maffia társasága. A napokban ugyanis Óbecse község néhány főbb tisztviselője fenyegető levelet kapott „fekete kéz” aláírással, amelyben szigorúan intik az illetőket, hogy a község érdekében lelkiismeretesebben működjenek, mert különben rémes végük lesz. Szavuk súlyául még halálfejes rajz is díszíti a titokzatos levelet. A névtelen, fekete kezű levél nagy riadalmat keltett a tisztviselők között és a rendőrség most erélyesen kutatja a névtelen levelek íróját.

Kutba fult gyermek. Megint a szülői gondatlanság és megint egy kis halott. Alig van már újságszám e fajta hírnélkü. Most Nagyszentmiklósról írják, hogy Bajnóczi Erzsébet odaváló asszony 6 éves kis leánya tegnapelőtt este a kut mellett játszott s beleesett. Csak másnap találták meg a kutba fult gyermek holttestét.

TAVIRATOK

Miniszterek itthon.

Budapest, szept. 5. (A „Torontái” eredeti távirata.) Kluen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, aki szombaton indult el Ostendéből, tegnap délelőtt Bécsbe érkezett. Délután Bienerth osztrák külügyminiszterrel tárgyalt, este pedig családjával Hedervárra utazott, ahol éjjel meg is érkezett.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 5. (A „Torontái” eredeti táv.) A kormány szeptember második felében miniszteri tanácskozást tart Budapesten. Az a szándék, hogy még ebben a hónapban megkezdik és be is fejezik a közös bank dolgában a tárgyalásokat. A minisztertanács a magyar-román kereskedelmi szerződést, valamint a békeankét dolgát is dülőre akarja vinni. A szeptember 26-ikán összeülő parlamentnek a delegációk összehívása lesz az első ténykedése.

Creme de Beurre Parisienne
(Parisi Vaj-Creme) Ara 3 korona
Cosmetikában korszakalkotó találmány.

Az arcbőr minden abnormális tisztálanságát (vörös orr, szeplő, bibircs, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**
Paris elite kedvenc toilette cikke.

Főraktárak:
Paris: Rue Rigoletto 7.
London E. C.: Idol Lane 7-8.
New-York: Sohn Street 90.
Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
Wien: G. R. Fritz.
Budapest: Török A.

Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerháza, Gabona-tér.
Prospektus gratis.

Előlről kezdte a tegnapi napot gondolatban, látta magát a kirándulólhelyen reggelizni, hol a rossz pénzét először visszautasították, látta öszevissza üzött vásárlásait napközben, látta a két korcsmát és látta, mikor a másodikból didobták azért, mert nem volt már más pénze, mint a hamis tíz frankos és azzal akart fizetni.

A dolog persze nem ment csöndben. Arsenben dolgozott a bor; föllázította az egész városrészt. Rendőr termelt elő, ki amint hallotta, hogy már több helyen hamis pénzzel akart fizetni, bekísérte őt az állomásra, honnan csak kilenc óra tájban szabadult.

Amint borzasztó állapotban, piszkosan, sárosan, min ha csak valamelyik szajnai hid alatt töltötte volna az éjszakát, gallér, kalap nélkül hazaért, a házmestere, aki éppen borotválkozott, ijedtében összecsapta a két kezét.

— Arsen ur nem hált itthon! Egy ilyen komoly ember, ilyen állapotban! A házmesteri lakásban egyre szaporodtak a csomagok, a mult napi bevásárlások, Louis Blanc teljes kiadásban, a kalapok, a kitömött madár, a kis kosár, a gallérok, a harisnyák s amint a jó asszony csodálkozott mindezekben a dolgokon, egy fiu nyitott be az ajtón:

— Loriguet ur? kérdezte. Egy mechanikus lovat hozott s az asztalra dobta, felborítva vele a kávéscsészét, melyben a házmesterné a reggelijét odakészítette.

Arsen földre sujtva nem tudott mit mondani. A házmester megvetően odanyújtott neki egy levelezőlapot, mely előtte való este érkezett, öt perccel azután, hogy ő Suresnesbe indult. A gazdája írását ismerte föl rajta és szájátva olvasta:

„Kedves Loriguet ur, nekem volt egy hamis tíz frankosom. Nem találok többé és attól tartok, hogy önnek adtam, amint tegnap a fizetését kifizettem. Ha ugy van, legyen szives holnap visszahozni és fogadja bocsánatkérésemet.”
Leo Larnier.

Ha viszket!

aknek éjjel-nappal süntelenül viszketése van s nyugalmát, alvását és sokszor társadalmi létét veszélyezteti, az ajánlatra méltó. Amár ez csak bőrgingerlésre mutat, mégsem létezett ezideig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez ujját önkivülletlenül magához készített. Ez rendszeren a kezdete a rosszabbodó viszketésgégre vezet. A viszketésgé okai még eddig nem lettek kikutatva, miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, ugy minden ilyen esetben amenny is az orvosi tanácsra kell hallgatni. Sok orvos s viszketégbetegek különösen hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad. gyógyszerappan kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketésgé beszüntetését hozza magával, ugy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó borbajt a Zucker-féle szabad. gyógyszerappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehetávolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerappanja a leghathatósabb s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad. 15%-os gyógyszerappanja, hatásban s mennyiségben gyengébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való Zucker-kréam (zsíritalanító) a bőrkremek gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 125 kor.

Valódi és kiskis Melkuhn Dezső drogeriájában kapható Nagybecskereken.

A cettinjei királyünnep.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Cettinjei királyünnep nap délelőtt folyt le a montenegrói királyünnepnek egyik jelentős aktusa. Akkor nyújtották ugyanis át nagy ünnepségek között az új királynak az orosz marsallbotot. Nikita király ez alkalommal beszédet mondott, melyben az orosz cárt elítelte.

Törökország és az ischli kommuniké.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” ered. táv.) Konstantinápolyi jelentések szerint az ottani lapok rendkívül kedvező hangon írják a ehrenthal gróf és San-Giuliano márké külügyminiszterek találkozásáról. Így a „Jeni Gazette” a többiek között kiemeli, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország megegyező politikai véleményei az alkotmányos Törökországra nézve kedvezők.

Klerikális üzemek Karinthiában.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből érkező jelentés szerint az osztrák kormány eddig még nem kapott pontos értesülést azokról a károkról, amelyeket a monsignore Weisz vezetése alatt állott klerikális intézmények bukása egyes karinthiai pénzüzeteknek s közvetve a tartománybeli parasztságnak okozott. Így természetesen azok a hírek, mintha az osztrák kormány a szanálókcióknak a támogatását ígerte volna meg, egyelőre még nagyon is koraiak. Ugyanczen hiradás szerint dr. Stoert Pál, az osztrák mezőgazdasági szövetkezetek egyesületének titkára a napokban kihallgatáson fog jelentkezni Bienert báró osztrák miniszterelnöknel, akinek részletes jelentést fog tenni ez ügyben, egyszersmind a mezőgazdasági szövetkezetek nevében a kormány segítségét is fogja kérni.

A török-görög konfliktus.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisi jelentések szerint a görög kormány éppenséggel tartózkodik attól, hogy a Törökország való békés megegyezést előmozdítsa, amit bizonyít az a körülmény is, hogy a krétai mandátumok érvénye dolgában teljes szabadságot hajlandó adni a nemzetgyűlésnek. Egy másik jelentés arról szól, hogy Konstantinápolyban a görögök és bulgárok között forrongás észlelhető s a bolgárok és görögök ott naponként titkos gyűléseket tartanak.

A kolera.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Napról-napra megnyugtató hírek érkeznek az ázsiai veszedelemtől. A legutolsó jelentések szerint a főváros egyelőre teljesen ment a kolerától, amennyiben a tisztí főorvosi hivatalhoz vasárnap délig egyetlen jelentés sem érkezett kolerabetegedésről.

A Nagymező-utcai gyujtogatás.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zucker A. Henrik budapesti nagykereskedő letartóztatása ellen védője, mint ismeretes, felfolyamodást jelentett be. Ezzel az ügyvel foglalkozott ma a pestvidéki büntetőtörvényszék vádtanácsa, mely a gyujtogató Zuckernek további fogvatartását rendelte el.

A sikkasztó bankhivatalnok.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Mercur-bank igazgatósága megállapította, hogy Oblatt Aladár főlistviselő, aki a múlt héten Bécsben öngyilkos lett, 90 ezer koronát sikkasztott összesen.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	20.28
Buza (áprilisra)	20.76
Rozs (októberre)	14.70
Zab (októberre)	16.48
Tengeri (októberre)	11.62
Tengeri (májusra, uj)	11.82

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1910. május 1-től.**Érkezik:**

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:16 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**
Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

VASUT-ÜGY.**Magyar királyi államvasutak.**

199 946/910. FIVa. sz.

HIRDETMÉNY.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1910. évi június hó 22-én kelt 41327/III. sz. engedélye alapján 1910. évi augusztus hó 1-től visszavonásig a következő intézkedéseket lép tjük életbe:

1. a magyar belforgalomban (Fiumét is beleértve), továbbá a magyar, osztrák és a bosznia-hercegovinai vasutakkal való forgalomban feladásra kerülő kocsirakományu teheráru-küldemények felvételénél — az élőállat, friss hus, friss gyümölcs, friss főzelék és tojás-küldemények kivételével — a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (2.) bekezdésében előirt eljárás fog alkalmaztatni.
2. A vasuti üzletszabályzat 63. §. (12.) és 80. §. (8.) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a rakodási határidők általánosságban 9 nappali órára lesz állítatnak. (A 9 nappali óra a közhírré tett raktári órák kezdetétől annak megszakítás nélkül való befejeztéig terjedő időtartam alapul vétele mellett számítatik.)

Értesítjük továbbá a t. szállító közönséget, hogy:

a) az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kívül fekvő államokra rendelt, — a vasut által berakandó — ugyszintén általában a felek által berakandó

mindennemű kocsirakományu teheráru-küldemények, élőállat, friss hus, friss gyümölcs, friss főzelék és tojás-küldemények kivételével, — ha azok elszállítása azonnal meg nem történhetik, — s a feladó áruját a pályaudvaron kívánja tároltatni, amennyiben azt a tároló helyiségek engedik, a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2.) illetve a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a lehető elszállítási csakis ideiglenes őrizetbe vétetnek;

b) a vasuti üzletszabályzat 67. §-ának (5.) bekezdésében, illetve a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (3.) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a Fiuméba rendelt gabonaszállítványok, őrlemények és hüvelyesek, valamint az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kívül fekvő államokra rendelt gabonaszállítványok és őrlemények a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (2) és a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2) bekezdése, illetve a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (1) bekezdésének alkalmazása mellett is, közérdekek érvényesítése szempontjából lehetőleg soron kívül fognak elszállítatni.

Budapest, 1910. évi július havában.

9—X.14

Az igazgatóság.

329/1910. végrh. sz.

736—1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1910. évi Sp. 286/3. sz. végzése következtében dr. Pap Henrik perlaszi ügyvéd által képviselt Braun Mór és Jakab javára 456 kor. s jár. erejéig 1910. évi augusztus hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: borjúk, csikó, buza stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1910. évi V. 284/1. számú végzése folytán 456 korona tökéletes, ennek 1909. évi október hó 24-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 111 kor. 11 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Torontálsziget községben, adós lakásán leendő megtartására 1910. évi szeptember 10-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi 41. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlasz, 1910. évi augusztus hó 26.

Szeeskó Lajos,
kir. jbr. végrehajtó.

Dr. Mangold Samu ügyvéd

irodáját

a Hunyady-utcában levő
Stagelschmidt-féle 618/13.
sz. ház I. em. helyezte át.

734—3.1

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETESEK FELVETETNEK A „TORONTAL” KIADÓHIVATALBAN.

Van szerencsénk a t. vevőközönségünk szives tudomására hozni, hogy

az összes helybeli tanítézetekben előirt tankönyvek s így a

Messinger intézetben
előirtak is nálunk kaphatók. Tisztelettel

Almásy és Szepessy
könyv- és papirkereskedés — Nagybecskerek.

Arverési hirdetmény.
A fehértemplomi kir. törvényszék 1910. évi 678. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1910. évi V. 78. sz. végzése folytán Rancsin Vladimir verseczi lakos javára 284 kor. 80 fill. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1910. évi február hó 11-ik napján lefoglalt és felülfoglalt és 1590 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Szerbitteben alperes lakásán s üzletben leendő megtartására határidőül 1910. évi szeptember hó 13-ik napjának d. e. 8 órája kitűzték, az 1910. évi V. 78/5. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: tengeri, lovak, kocsik, bolti felszerelvények, vegyes- és rövidáru cikkek.

Nagybecskerek, 1910. évi aug. hó 22.

Kiss István,
kir. jbir. végrehajtó.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonégő

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész lélen ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakaríttatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésben az arany kaszához
Hunyadi-utca 606/37.

722-603

1141/1910. sz.

Szerbneuzina községtől

Pályázati hirdetmény.

Irnok-végrehajtói állásra józan és végrehajtási teendőkből némileg jártas, szerb nyelvet is beszélő egyént keresek.

Évi javadalma: 800 korona.

Szerbneuzina, 1910. szeptember 1-én.

Kászonyi,
h. jegyző.

740-3.1

Uj szabóüzlet.

Tóth József a Kovács Gedeon, majd legutóbb a Frank Lajos nagybecskereki szabó-cégek volt szabásza

f. hó 15-ével önállósítja magát s a Hunyadi-utcában levő volt Wassermann-féle helyiségben nyit üzletet.

Elvállal mérték után pontos készítésre női kosztümöket, poletókat, túll-kabátokat, továbbá mindenféle férfiruhákat a legujabb kivitelben.

Raktáron tart igen nagy választékban angol és magyar férfiruha szöveteket. — Az üzlet megnyitásáig a lakásomon vagyok található Garai-utca 24. sz. — Az igen tisztelt vevőközönség szives támogatását kérve vagyok

tisztelettel

Tóth József.

733-7.1

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

PILLANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSKERÉK.

Külön Torontáli cipő-osztály. Olcsó gyári áruk. Telefon 201-3.

Külön Torontáli cipő-osztály. Olcsó gyári áruk. Telefon 201-3.

DIÁKOK!

Az iskolaév megkezdése előtt szerezzétek be külön a diákok részére a „Torontáli cipőgyár”-ban készített cipőszükségleteiteket, valamint

ing, gallér, nyakkendő, harisnyáitokat

Benó Testvéreknél azelőtt KOKITS A. F. Nagybecskerek.

641-200 24